

Byggðasafns Vestfjarða

Ársskýrsla 2003

Ísafirði, 21. september 2004

Árið 2003 voru fastir starfsmenn safnsins tveir. Að auki var yfir sumartímann einn starfskraftur í 100% starfi og tveir í 75% starfi. Frá og með 15. maí var safnið opið alla daga vikunnar, frá kl. 13-17 í maí og júní, en frá 10-17 frá fyrsta júlí til 15. september. Á öðrum tímum ársins var það opið samkvæmt samkomulagi. Aðgangseyrir var kr. 300 fyrir fullorðna, 100 kr. fyrir eldri borgara en grunnskólabörn fengu ókeypis aðgang.

Líkt og títt er á byggðasöfnum fólst starfið fyrstu mánuði ársins einkum í því að undirbúa sumarvertíðina, enda eru gestakomur fáar yfir veturinn. Eins og fyrri ár nýttu grunnskólar og leikskólar á svæðinu safnið nokkuð í tengslum við kennslu og verkefni og er aukið samstarf við þessa aðila mikið ánægjuefni.

Aðsókn

Gestakomur framan af vori einkenndust sem fyrr einkum af hópum á borð við skóla- og leikskólahópa sem og árganga sem héldu upp á fermingar- og stúdentsafmæli, en hin raunverulega koma ferðamanna hófst í júní. Mest aðsókn í einum mánuði var í ágúst 2.218 manns.

Líkt og venjan er dró mikið úr aðsókn að safninu eftir verslunarmannahelgi. Gestakomur héldu þó áfram alla haustmánuðina og alveg fram að áramótum, þótt ekki hafi þær verið margar í skammdeginu.

Heildaraðsókn á aðalsýningu safnsins („sjóminjasafnið“) árið 2000 var 5.772 gestir. Erlendir ferðamenn voru 2.419. Fullorðnir Íslendingar voru 2108 og börn yngri en 16 ára voru 1.245. Útlend börn voru ekki talin sérstaklega, en þó er ljóst að þau voru afar fá í gestahópi sumarsins. Eldri borgarar voru ekki heldur taldir sérstaklega, heldur eru þeir inni í heildartölu fullorðinna.

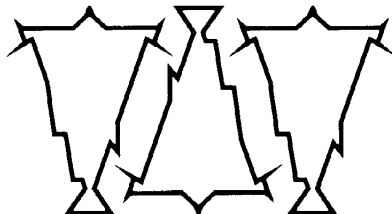
Heldur færri komu inn á aðalsýninguna í Turnhúsinu árið 2003. Er þessi fækkun komin vegna sérsýningarinnar í Tjöruhúsinu en heimamenn sóttu þá sýningu mjög vel. Aðsókn að henni var ekki talin eins nákvæmlega og að aðalsýningunni, en hefur verið áætluð ríflega 3.000 manns, langmest Íslendingar þ.e. heimamenn. Heildartala um aðsókn að Byggðasafni Vestfjarða og sérsýningum þess er því tæplega 9.000 manns. Inni í þessari tölu eru þó ekki taldir þeir sem sóttu viðburði á vegum safnsins, svo sem 4 saltfiskveislur, fyrirlestra, „Sumarkvöld í Neðsta“ o.fl..

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119

Sérsýningar

Þess var minnst að 80 ár voru liðin frá upphafi rækjuveiða við Ísland, það má rekja til Ísafjarðar árið 1923. Að þessu tilefni var sett upp ítarleg sýning um sögu veiðanna og einnig um skepnuna sjálfa. Sýningin var unnin í samvinnu við fagaðila í greininni á Ísafirði. Sýningin var sett upp í Tjöruhúsinu á safnsvæðinu í Neðstakaupstað. Auk þess að vera húsnaði fyrir sérsýningar eru þar veitingar yfir sumarmánuðina.

Einnig setti safnið upp sérsýningu á þróun hafrannsóknna hér við land í samstarfi við Hafrannsókarstofnun. Fengnir voru lánaðir gripir sem notaðir voru til rannsóknanna og sagan rakin í texta og myndum. Aðstoð Hafrannsóknarstofnunar við þessar sýningar var mikil og lærdómsrík.

Aðrir viðburðir

Tvíkeppni á skíðum

Eins og undan farin ár tók Bygðasafn Vestfjarða þátt í sárlegri „Skíðaviku á Ísafirði“ um páskana. Þar gengst safnið jafnan fyrir tvíkeppni þar sem keppt er í „rennsli með sneiðingum og 120 skrefa hlaupi á skíðum“. Hér er um að ræða e.k. endurgerð á fyrsta formlega skíðamótinu sem heimildir eru til um á Vestfjörðum. Allir keppendur nota útbúnað úr fórum safnsins.

Saltfiskveislur

Safnið stóð fyrir fjórum saltfiskveislum í Tjöruhúsinu. Fyrsta veislukvöldið voru þekktir matgæðingar úr leikmannastétt fengnir til að útbúa hlaðborð með saltfiskréttum, seinni kvöldin komu fagmenn að matseldinni. Alltaf voru flutt stutt sagnfræðileg erindi um saltfiskvinnslu, veiðiskap og slark auk þess sem landsþekktir tónlistarmenn léku undir borðum. Veislurnar heppnuðust afar vel, fullt var út úr dyrum öll kvöldin og almenn ánægja ríkti með þetta framtak. Allur fiskur sem notaður var þetta kvöld var sólþurrkaður á reitum byggðasafnsins, - safnið sólþurrkar hvert sumar um 1000 kg. af fiski.

Framkvæmdir Bygðasafns Vestfjarða á árinu 2003

Nýbygging safnsin í Neðstakaupstað á Ísafirði:

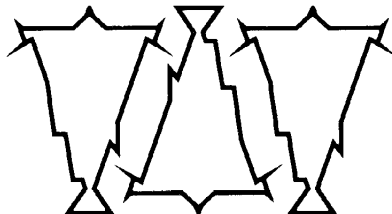
Þann 24. júní var auglýst útboð vegna fyrsta áfanga nýbyggingarinnar. Í þessum áfanga voru eftirtaldir þættir: jarðvegsskipti, grunnlaggir, undirstöður, grunnéinangrun og grunnplata. Áætlaður kostnaður var tæplega tíu milljónir króna, en fljótlega kom í ljós að vinna við jarðvegsskipti var mun umfangsmeiri en ráð hafði verið fyrir gert, en húsið er byggt á landfyllingu. Heildarframkvæmdir á árinu, að meðtöldum þóknunum til arkitekts og verkfræðings, þóknun vegna eftirlits með framkvæmdum og greiðslum til byggingarverktaka námu ríflega sextán milljónum króna.

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119

Gestur frá Vigur:

Þessi elsti sérsníðaði vélbátur sem varðveist hefur hér á landi var allt árið til viðgerða í Bolungarvík hjá þeim Ragnari Jakobssyni frá Reykjarfirði og Guðmundi Óla Kristjánssyni frá Dröngum. Báðir eru þeir þekktir völundarsmiðir og hafa unnið mörg verkefni fyrir minjavörsluna í landinu. Búið er að laga kjöl og endurnýja borð, bönd og þóftur. Allt er þetta verk afar haganlega unnið úr völdum rekaviði frá Ströndum. Hin upphaflega vél úr Gestu er löngu glötuð og því miður eru slíkir gripir ófánlegir hvort sem leitað er hérlendis eða erlendis. Aftur á móti var keypt í bátinn vél af sambærilegum toga, af SABB gerð. Gestur var sjósettur með viðhöfn í sumarbyrjun árið 2004.

Sædís:

Í byrjun árs var lokið við að endurnýja saum á stjórnborðssíðu bátsins, skipta um planka og slá hampi í skrokkinn. Fór sú vinna fram í húsnaði Skipanausts ehf á Ísafirði, undir stjórn Magnúsar Alfreðssonar húsasmíðameistara. Að þessu loknu var báturinn sjósettur og látinn liggja í Ísafjarðarhöfn til að þetta skrokkinn. Var komið fyrir í honum öflugum dælubúnaði til að losa út sjó sem inn lak. Magnús Alfreðsson smíðaði nýtt stýrishús á bátinn, en húsið sem áður var notað var ekki upprunalegt. Hið nýja stýrishús var smíðað eftir upprunalegum teikningum af Sædís, sem gerðar voru af Bárði G. Tómassyni skipaverkfræðingi á Ísafirði.

Framundan er að taka Sædís aftur upp í slipp Skipanausts og skipta um saum, planku og hamp á bakborðssíðu. Þá á eftir að útvega vél o.fl. í bátinn, en stefnt er að því að varðveita hann á floti og hafa í siglingum með safngesti.

Aðrir bátar:

Auk Sædísar og Gestu á safnið sex trébáta sem allir eru geymdir á landi. Allir þarfnast þeir umtalsverðra viðgerða, en þar eð vinna við Sædís og Gest er afar dýr hefur ekkert verið hægt að sinna öðrum bátum úr flota safnsins. Stefnt er að því í framtíðinni að gera allan flotann upp smátt og smátt, þannig að á endanum verði hann allur varðveittur á floti.

Annað:

Líkt og árinu áður var safnið beinn rekstraraðili kaffi- og veitingastaðarins í Tjöruhúsinu. Sem fyrri ár var saltfiskur sólþurrkaður á reit safnsins eins og fyrr er getið. Var hann notaður í saltfiskveislur safnsins auk þess sem hann var seldur bæði til gesta og smásala.

F.h. Byggðasafns Vestfjarða

Jón Sigurpálsson, forst.m.

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119